

негови пратеници за отмъщение на злотворниците и за похвала на добротворците, защото така е волята божия“²⁵. Приемниците на апостолите и църковните учители буквално тълкували св. списание и проповядвали, че държавата е основана отъ Бога, и владѣтелите сж божии избраници и помазаници. Тази идея се запазила до днесъ, и владѣтелите се считатъ за такива по Божия милость. Църквата наказвала съ най-строги и най-тежки духовни наказания както миряните, така и свещениците за непокорностъ къмъ властта; а посѣгането върху живота на владѣтеля считала за най-голѣмъ грѣхъ и светотатство. Учението на християнството за божествения произходъ на държавата затвърдявало положението на българските владѣтели, които чрѣзъ миропомазване и коронясване придобивали извѣстенъ религиозенъ характеръ, какъвто до прииането на християнството нѣмали. Учението за единъ всемогъщъ, свещенъ и самовластенъ Богъ внушавало на старите български владѣтели и народъ идеята за единъ всесвѣтски, всемогъщъ и самодържавенъ владѣтель. Както имало единъ Богъ създателъ и господаръ на всичко, така трѣбвало да има и единъ владѣтель, който билъ господаръ на всичко. Богъ владѣе на небето, а пъкъ царьтъ на земята. Идеята за божествения произходъ на държавата и до сега още сжествува у българския народъ.

§ 50.

Владѣтель.

Словѣните, както и прабългарите още въ най-старите врѣмена и прѣди да станатъ извѣстни въ историята имали владѣтели. Словѣнските владѣтели въ упраж-

²⁵ I Петр. 2, 13—15.